

## TV-ontvanger met radio

Door de enorme ontwikkeling die de televisie in de laatste jaren heeft doorgemaakt en in feite nog doormaakt, is de radio geleidelijk een meer bescheiden plaats in ons leven gaan innemen. Dit is begrijpelijk. Immers de televisie brengt ons het actuele beeld met een bijbehorend geluid, waardoor de informatie volledig is, terwijl de radio alleen het geluid overbrengt. Toch is het niet waarschijnlijk dat de radio geheel door de televisie zal worden verdrongen. Er blijven altijd programma's, zoals nieuwsberichten, lezingen, ontspanningsmuziek e.d., waarbij geen beeld nodig is en die dus specifiek bij de radio thuishoren. Bovendien heeft de radio het belangrijke voordeel, dat men zijn bezigheden kan voortzetten, terwijl de televisie in de regel de gehele mens opeist en zijn handen zozegzegd stilstand.

De praktijk der laatste jaren heeft ons laten zien dat er in de radio-sector een verschuiving plaatsvindt naar kleine, liefst gemakkelijk bedienbare radiotoestellen, om deze naast de televisieontvanger in het leven van alle dag te gebruiken. Daardoor is de gedachte ontstaan op een bepaalde wijze een televisieontvanger met een radio te combineren. Het concrete resultaat van deze gedachte is de nieuwe ERRES TV-radio-ontvanger type TR 4636 UHF. Het televisiegedeelte, geschikt voor ontvangst van 10 kanalen volgens CCIR standaard, is hierbij gecombineerd met een volledig getransistoriseerde druktoetsradio, waarmee 5 stations in de middengolfband ontvangen kunnen worden. De methode van druktoetsafstemming is bijzonder aantrekkelijk door het grote voordeel dat de gewenste zender onmiddellijk voorhanden is en de bediening uiterst eenvoudig.

De keuze van 5 stations, waarop de druktoetsen door de fabriek zijn ingesteld, is tot stand gekomen uit informatie naar de meest beluisterde stations in verschillende delen van ons land. Deze stations zijn: Veronica, Luxemburg, Hilversum II, Brussel Vlaams, Hilversum I. Het is niet uitgesloten dat men door ongunstige ontvangstcondities een bepaald station niet kan ontvangen, maar een ander dat nu juist niet in het vijftal is opgenomen wel. Ook kan men een voorkeur hebben voor andere zenders dan die volgens de standaarduitvoering. Met deze situaties is rekening gehouden door de afstemming zo in te richten dat men door een simpele ingreep in de ingebouwde trimmerseenheid aan de persoonlijke wensen kan voldoen.

Het radio-ontvangedeelte is opgebouwd uit 7 moderne transistors en 2 dioden. De voeding wordt verkregen uit vier 1½ Volt staafbatterijen, die in een koker achter op het toestel zijn aangebracht en snel door iedereen te verwisselen zijn.

Door volkomen gescheiden schakelingen kunnen het televisie- en radiogedeelte niet gelijktijdig gebruikt worden, hetgeen praktisch gesproken ook geen zin heeft. Het televisiegedeelte werkt zodra de netschakelaar (rode toets aan de voorzijde) wordt ingeschakeld. In uitgeschakelde stand van

de netschakelaar kan de radio bediend worden. Om nodeloze uitputting van de batterijen, wanneer geen van beide ontvangedeelten in werking zijn, tegen te gaan, heeft men bovendien een aan/uitbatterijschakelaar gecombineerd met de volumeregelaar (linkerzijde van het toestel onder de druktoetsen). De ingebouwde radio-ferrietantenne levert in de meeste gevallen voor stations van normale sterkte voldoende signaal. Zwakkere of verder verwijderde stations kunnen ook met redelijke sterkte worden ontvangen door rechtstreekse aansluiting op de televisiebuitenantenne. Een eenvoudige omschakeling op de contactplaat onder de VHF antenneplaat is hiertoe voldoende.

Het televisiegedeelte is ongetwijfeld ook een beschouwing waard.



Het ontvangstbereik strekt zich uit over 10 kanalen op de VHF band en 40 kanalen op de UHF band. De mogelijkheid voor ontvangst op de UHF band is op de toekomst gericht, hoewel hiervan nu reeds in het oosten van Nederland gebruik gemaakt kan worden dank zij de regelmatige Duitse uitzendingen.

De kanaalafstemming voor beide banden is verenigd in een gecombineerde knop. Evenals het radiogedeelte is ook het tele-

visiegedeelte voorzien van een ingebouwde antenne. Dit antennesysteem is geschikt voor kanaal 4 (Lopik) en met een kleine omschakeling op de antenneplaat ook voor de kanalen 5 t/m 11, alle in de VHF band. Belangrijk is hierbij in gedachten te houden, dat deze kastantenne alleen een gunstig resultaat op kan leveren bij een sterk signaal, dus in de buurt van een zender. Voor verder verwijderde zenders is een goede buitenantenne beslist noodzakelijk, daar anders de beeldkwaliteit door te veel ruis (sneeuw) onaanvaardbaar slecht wordt.

Door het grote frequentieverschil tussen de VHF en UHF banden kan niet worden volstaan met één antennesysteem. Voor beide banden moet dus een aparte antenne op de daarvoor aangebrachte antenneingang achter op het toestel worden aangesloten.

Een ander belangrijk punt van deze ontvanger is de transistorisering van het geluids-MF-deel. Hiermee is de eerste stap gezet naar een geleidelijke vervanging van de daarvoor in aanmerking komende buizen door transistors. Door de gecompliceerdheid van het probleem is een volledige overschakeling naar transistors in eens niet mogelijk. Het voordeel van transistorisering is ongetwijfeld meervoudig. Allereerst een belangrijk geringer verbruik van energie, waardoor de nu eenmaal niet te vermijden warmteontwikkeling (verlies!) drastisch wordt beperkt.

Voorts kan in de opbouw der schakelingen zogenaamde miniaturisering worden toegepast, zodat toestelomvang en gewicht verminderd kunnen worden.

De levensduur van transistors is vele malen langer dan die van een buis door het niet aanwezig zijn van aan slijtage onderhevige delen.

De opwarmtijd, die bij buizen als een noodzakelijk kwaad moet worden geaccepteerd, is bij transistors niet aanwezig. Een transistor werkt onmiddellijk zodra de voedingsspanning wordt aangesloten.

Aan de reeds genoemde punten kunnen wij nog de welhaast traditionele automaten die al onze televisietoestellen kenmerken toevoegen. De taak van een automaat is de werking van bepaalde daarvoor in aanmerking komende schakelingen te sta-

Vervolg pag. 3 kolom 1



A. Lijffijt.

Vrije  
expressie

Wat geduld vermag bewijst nevenstaande foto. Het is een afbeelding van een werkstuk dat de Utrechtse cursist A. Lijffijt aan het Vormingscentrum voor Bedrijfsjeugd in de les vrije expressie ontworpen heeft.

Het verdient zeker een plaatsje in ons personeelsorgaan. Stimuleert het anderen om zich in de vrije tijd aan „de kunst” te wijden?

Heus, ook de jongeman Lijffijt zag aanvankelijk tegen de vrije opdracht op. Maar al werkende eraan kreeg hij er zoveel plezier in, dat een artistiek produkt het resultaat was.



De h  
het dra  
op een  
Nu i  
maakte  
ring va  
reed w  
Het  
De Lat  
bedrag  
ren (li  
werd o  
Launay

Sole

De  
voor o  
weg en  
d.d. 1  
wintert  
sneeuw  
blijven  
Wij  
hebben  
trouw  
immers  
onze f  
deligste  
middel.  
Met  
echter  
tegen  
gehaak  
bij uw  
Nati  
zijn S  
vakant  
een m  
verstar  
dag!)

VERV

biliser  
mogeli  
storen  
ringen  
worden  
king l  
nen o  
ten ge  
Aur  
tale  
beeldh  
De  
inclusi  
dioder  
nature  
Het  
asym  
ningso  
Prijs

rebouwde  
geschikt  
en kleine  
aat ook  
le in de  
ij in ge-  
stanten  
an leve-  
de buurt  
widerde  
te beslist  
eldkwali-  
anvaard-

il tussen  
t worden  
n. Voor  
antenne  
antenne-  
den aan-

in deze  
van het  
rste stap  
ging van  
nde bui-  
ecompli-  
n volle-  
tors in-  
an tran-  
rvoudig.  
verbruik  
naal niet  
(verlies!)

schake-  
worden  
gewicht

is vele  
is door  
slijtage

als een  
n geac-  
anwezig.  
zodra de  
en.

kunnen  
automa-  
kenmer-  
automaat  
rvoor in  
t te sta-

kolom 1



De heer A. M. de Launay, Draaierij, stelde voor om het draaien van het statorpakket van de HBM 67 eens op een andere wijze te doen.

Nu is dit niets bijzonders, maar de heer De Launay maakte bovendien zelf het gereedschap (met goedkeuring van zijn baas), zodat het direct voor gebruik gereed was.

Het leverde zo'n goede besparing op, dat de heer De Launay hiervoor beloond werd met f 100,—, welk bedrag hem in het bijzijn van zijn baas, de heer Schuren (links op foto), door de heer Hardeveld Kleuver werd overreikt. Op de foto ziet u hoe de heer De Launay het gereedschap demonstreert.

## Materiaalbesparing via onze Ideeënbus

De eerste maandresultaten van de Utrechtse speciale actie zijn niet zo gunstig als wij ons hadden voorgesteld.

Ingezonden werden 51 ideeën  
Afgewezen werden 32 ideeën (!!!)  
Beloonde werden 8 ideeën  
totale beloning f 210,—

Vooraf de kwaliteit van de ideeën laat veel te wensen over en ook het aantal tot nu toe uitgereikte televizietjes (nl. 42) is aan de lage kant.

De grote prijs: het TELEVISIETOESTEL (TV 4625 UHF) is dus nog niet in het VIZIER.

De volgende attractie in onze ideeënbus-actie bestaat uit een

### RADIOBOUWDOOS EB3.

Zoals u in het vorige bericht reeds werd medegedeeld ontvangt u naast elke f 5,— beloning een „televizietje”, waarmede u meespeelt in de loterij. Diegene onder u, die aan het einde van de actie de meeste televizietjes heeft bemachtigd, ontvangt deze radiobouwdoos EB 3. Bij gelijke stand beslist het lot.

Aan de kop van dit klassement gaat momenteel:

Hr. A. M. de Launay — afdeling 2333 met 20tv.

Kijk in uw omgeving of er nog materiaal valt te besparen; naast de beloning kunnen u enkele fraaie prijzen ten deel vallen.

Houdt de TELEVISIE en de RADIOBOUWDOOS in het VIZIER.

Ideeënbuscommissie Utrecht.

## Solex-service nieuws

De chef van de Solex-serviceafdeling voor ons hoofdkantoor, de fabriek Maanweg en de Telco, heeft in het nummer 777 d.d. 1 februari 1963 van het VDH-tje wintertips gegeven om ook tijdens een sneeuw- en vorstperiode veilig te kunnen blijven rijden op een Solex.

Wij hopen dat velen deze tips ter harte hebben genomen en dat zij hun Solex trouw zijn gebleven. De Solex is en blijft immers voor diegenen die niet te ver van onze fabrieken wonen, het veiligste, voordeligste en meest comfortabele vervoermiddel.

Met de Solex voor uw vrouw zal het echter wel anders gaan. Die wordt pas tegen de zomer werkelijk goed van stal gehaald en die speelt ook vaak een rol bij uw vakantieplannen.

Natuurlijk laat iedere vakantieganger zijn Solex grondig nazien voor hij met vakantie gaat. De verstandigen doen dit één maand voor de vakantie, de minder verstandigen één week (of soms wel één dag). De gevolgen zijn, dat onze Solex-

serviceafdeling in die periode overbelast is, terwijl in de vroege voorjaarsperiode er soms dagen zijn van een tekort aan werk. Daarom zal voor de Solex-serviceafdeling Maanweg in 1963 een proef worden genomen om de zeer verstandigen onder u, die ruim van te voren hun Solex laten nakijken, te belonen met een financieel voordeel. In de maanden februari tot en met april zal namelijk op het arbeidsloon een reductie van f 1,— per uur worden gegeven. Deze reductie zal ook gelden in de maanden oktober t/m december van 1963. Maak gebruik van deze voordelige aanbieding: u wordt snel, goedkoop (en natuurlijk goed) geholpen.

Ook voor binnenbanden geldt vanaf 1 februari 1963 een proef. Natuurlijk kan een bandenfabrikant geen garantie geven, omdat een snel defect geraakte band bijna altijd veroorzaakt wordt door de berijder (inrijdingen, schuren langs trottoirranden of te lage spanning e.d.). Vooral bij bromfietsbanden geldt dit omdat berijders van deze vervoermiddelen meestal pas het stadium van de fiets zijn gepasseerd. En voor de fiets geldt toch voor velen: liever maar rijden op slappe (en dus wat meer geld kostende) banden, dan „uit elkaar rammen” op slechte wegen.

Bij de Solex hoeft men voor dit laatste niet bang te zijn, gezien de uniek verende frameconstructie. Het eerste punt — een slappe band kost meer geld — is ook van toepassing op de prachtige potdichtbanden waarmede onze Solex is voorzien.

Deze banden vragen als het ware om eenmaal op de goede spanning te worden opgepompt, omdat een lek in dit soort banden alleen met moeite (en dus met veel kosten) is te repareren.

Om nu deze reparatie van een onverhoopt defect geworden binnenband te voorkomen, is op voorstel van en in overleg met de Centrale Ondernemingsraad en de Ondernemingsraad Maanweg — uitsluitend voor onze personeelsleden — een zeer speciale regeling gemaakt.

De chef van onze Solex-serviceafdeling zal u hier gaarne over inlichten.

N. W. Lagendijk.

## OPGAVE LOON

Ter geruststelling van hen die reeds hun aangiftebiljet inkomstenbelasting 1962 ontvingen delen de Loon- en Salarisadministraties mede, dat iedere werknemer in maart a.s. een opgave van zijn loon zal ontvangen.



Voor de heer J. Siem, werkzaam op de Montage Abstederdijk te Utrecht, is het zondag 24 februari a.s. 12½ jaar geleden dat hij bij Van der Heem in dienst trad. Wij bieden deze jubilaris onze felicitaties aan.

### VERVOLG VAN PAG 2

biliseren, dat wil zeggen, in zo grootst mogelijke mate ongevoelig te maken voor storende invloeden en tijdelijke veranderingen in elektrische condities. In de regel worden dan de op de schakeling betrekking hebbende uitwendige correctieorganen overbodig, wat het bedieningsgemak ten goede komt.

Automatisch werkend zijn de horizontale synchronisatie, de beeldbreedte, de beeldhoogte en de versterking.

De ontvanger heeft totaal 19 buizen, inclusief de beeldbuis, 2 transistors en 5 dioden. De kast is van notehout en mat-natuurlijk afgewerkt.

Het front is aantrekkelijk modern met asymmetrische plaatsing van de bedieningsorganen.

Prijs: f 995.—